

Előzetési feltételek
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlór sora 20 kr.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői Iroda

kiadóhivatal:

Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papíráru-
gyár Részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A honvédség.

A közhelyekben oly gazdag, eszmékben oly szegény költségvetési vita kezd megint kiemelkedni a szocialista, sajtóbírói és rendőri rekriminációk posványából, mert az igazságügyi miniszter záróbeszéde, melyben beszámolt a vezetése alatt álló minisztérium utolsó három évi működéséről, továbbá a sajtó-autonomia felvetése és a sajtótörvény revíziójának kérdése ismét arra a magas színvonalra emelte a vitát, melyet az ilyen fontos tanácskozásokról mindig meg kellene tartani, de amelyet nem a kormány és nem a szabadelvű párt hibájából oly gyakran elhagynak.

Az igazságügyi miniszter lendületes beszéde s tisztán tárgyilagos előadása után megvan adva a lehetőség arra, hogy megtartsák azt a tekintélyes magaslátot, amelyen a költségvetési vita most már megint mozog. Az igazságügyi vita fényes befejezése után a honvédelmi költségvetés tárgyalása következett, mely tárcza az utolsó években még ellenzéki körökben is oly kedvelté, annak vezetője oly népszerűvé lett, ami-

lyen korábbi években soha, egy miniszter alatt sem volt.

Az engesztelés hangja huzódott keresztül a törvényhozás termén, midőn a honvédelmi tárcza költségvetése került tárgyalásra, mert ez a tárcza felkeltette a megelégedését és lelkesedését minden igaz hazafinak, akinek szíven fekszik ez a tisztán magyar, igazi nemzeti intézmény. Mert valóban magyar nemzeti ambíciónak kellett báró Fejérváryt lelkesíteni, midőn táradhatlan kitartással és bámulatos erélylyel olyan elite-csapatot teremtett a honvédségből, melyre egész Európa részint elismeréssel, részint bámulattal tekint.

A honvédség a magyar nemzet büszkesége. Ilyennek képzelték azt nemzetünk nagyjai, köztük egy Andrássy, de a legnagyobb erőfeszítésekkel sem voltak képesek arra a magaslatra emelni, amelyen az ma áll.

Hamisnak bizonyult az ellenzéknek az az állítása, hogy a hadsereg szelleme kivetkőzteti nemzeti mivoltából a honvédséget. Ez a szellem sem a hadseregben, sem a honvédségben nem létezik. Hanem igenis van a honvédségben

nemzeti szellem, melyet tökéletesen felel a közös hadseregben uralkodó szellem, amely nem fordul a polgárság ellen, hanem királyért és hazáért halálba vezet. Ezt a szellemet, mely a legtüzesebb chauvinistát is kell hogy kielégítse, majdnem utólérhetlen harcoképesség támogatja. A felszerelés teljes, a szellem minden kételyen felül álló, a vezetés összehasonlíthatlanul kifogástalan és céltudatos: ez ma a honvédség b. Fejérváry miniszter alatt, melyért mint egy korszerű hadsereg mintájáért egész Európa irigyel bennünket.

Ehhez járul még, hogy báró Fejérváry a tisztképzés és magyar tannyelvű tanintézetek terén olyan sikereket ért el, melyek pár évvel előbb még a magyar chauvinisták álomvilágába tartoztak, egyik legelőkelőbb részét tették azoknak a nemzeti követeléseknek, melyek körül egy kiváló politikai párt programja csoportosult, melyekkel ez a párt a választásokba ment s melyeket a Bánffy-kabinet által teljesíthetetleneknek tartottak; nemzeti követelések, melyek teljesítéséért forró szócákat vittak, mint a világ egyetlen parlamentjében sem;

TÁRCZA.

Szemelvények

Szilágyi Farkas nagyenyedi ev. ref. lelkésznek az Alsófehér vármegye monografiája számára írt és az 1848-diki eseményeket tárgyzó munkájából.

I.

Előzmények. — A márczius 15-iki események hírének hatása a vármegyében. — Népgyűlések.

A márcziusi mozgalmakat közvetlenül megelőzőt időkben a vármegyében még két hatalmas politikai pártot találunk nem éles ellentétben ugyan, de mindenesetre szemben egymással, az u. n. konzervatív és szabadelvű pártot. Első az akkor fennálló kormányhatalom támogatása alatt, élén Bánffy Miklós br. főispánnal. Ezen párthoz tartoznak a vármegye területén lakó három püspök, a vármegyei tisztviselők túlnyomó nagy része, a nagy- és középbirtokosok jelentékeny része, jelesen Lázár Móricz, Mikes Károly és Benedek, Teleki Elek és Domokos, Nemes Károly grófok; Bornemissza János és Ignác, Gerliczi Fulöp, Bánffy Zsigmond és Dénes bárók; Barcsay János, két Zudor — Elek és Zsigmond —, a Miksák, Boérok, Benkók, a Fosztó és Pogány családok, a Szaláncziak közül Sámuel, a két Sárpatoki — János és Zsigmond —, a két Gál — Albert és Sándor —, a Dobolyiak, Antal és Dániel kivételével az egész Török család, a Benedek

család, Zsigmond Elek, Lengyel Gábor, Láldai Ágoston stb. stb.

A konzervatív párthoz tartozik sok vármegyei ügyvéd és orvos; Keserű Mózes kivételével a gyulafehérvári kanonokok és idősebb tanárok. Bodola Sámuel, Péterfi László, Vajna Antal enyedi professzorok; a városok tisztviselői csekély kivétellel; az összes kincstári tisztviselők; nyugalmazott katonatisztek; a papság jelentékeny része; végül: a kisbirtokosok nemesség nagy része. Ekkor vezérszónokai e pártnak: Fosztó Menyhárt vármegyei főbíró, Jablonczai Elek tartományi kerületi biztos és Pogány Károly vármegyei főjegyző.

Ezzel szemben áll a zöld asztal mellett a vármegyei szabadelvű párt. Alkotják ezen pártot: br. Kemény Dénes, Domokos, István, József, János, Albert és Farkas; gr. Kemény Sámuel; Zeyk József, Károly, Miklós a tanár és legifjabb Zeyk Miklós; idősb Zeyk Miklós, a nagyírú tudós, a politikai ügyekben egyáltalán nem vett részt; Zeyk Domokos, Zeyk Antal, Zeyk László; gr. Mikes Kelemen, br. Splényi Mihály, Kendeffy Farkas, Szilvási Miklós, Inczédi Sámuel, Keserű Mózes kanonok; Szász Károly, Mihályi Károly, Incze Dániel, Farnos Károly enyedi professzorok; a gyulafehérvári kir. gimnázium ifjabb tanárai, az ifjabb kath. papok, a ref. papok kiválóbbjai és pedig: Herepei

Károly vizaknai, Elekes Károly gyulafehérvári, Basa Mihály és Sándor József enyedi stb.; az ügyvédek egy része, név szerint: Sándor Elek, Török Dániel, O. Veres Károly, Budai Zsigmond, Székely Lajos, László Elek; az orvostudorok közül az egy Eötvös Ágoston. A kisbirtokos nemesség egy kisebb része, a magyar városok iparos polgársága és az egész vármegyei tanuló fiatalság. Vezérszónokok: br. Kemény Dénes és István, Szász Károly professzor, br. Splényi Mihály, Zeyk József, Zeyk Károly, Sándor Elek stb. Ez a párt a vármegye házában szám szerint kisebbségben van, de elevenségével uralja a vármegyét, jelöli az alkotmányos irányt.* Az oláhokból lett nemesek, az oláh papság és a megyei szász értelmiség a konzervatív párthoz tartoznak. A tulzó oláhok ekkor meg hallgatnak.

* * *

A hangulat ez év elején élénk, derült. Az értelmiség figyelme a pozsonyi országgyűlésre irányul, mely a közös teherviselés, az ősiség eltörlése és a jobbágyok felszabadítása, Magyarország részére független felelős minisztérium megnyerésének nagy kérdései felett folytat magas színvonalon álló parlamenti vitákat s mely országgyűlésen

* Pogány György nyug. főispán, Török Dániel városi tanácsos, Sáska Sándor ny. m. árvászéki ülnök s több mások közlései alapján.

ezeket báró Fejérváry minden harc és nyomás nélkül meghozta a magyar nemzetnek a király szabad elhatározásából, mintegy megpecsételését a király és nemzet közt való békének; ajándékot, melyet Magyarország annál nagyobb lelkesedéssel fogadott, minthogy a király spontán elhatározásának volt az eredménye és a kölcsönös bizalom nyilvánulásának.

Mindenki emlékszik még arra a lelkesedésre, melylyel Magyarország a király elhatározását üdvözölte. Azon az uton, mely a királyokat népeik szívéhez vezeti, korszakos állomás volt ez és ha a honvédelmi miniszter ennél egvebet sem tett volna hazájáért, akkor is biztosítva lenne számára a nemzet örök hálája és elismerése. De báró Fejérváry a tett és sikerek embere, kinek a nemzet még többet is fog köszönni s kitől joggal vár még többet. Az ország közvéleménye pedig megragad minden alkalmat, hogy elismerését nyilvánítsa a miniszter iránt, kire nézve a tisztelet napjai azok, melyeken a törvényhozás az ő tárczája költségvetését tárgyalja.

E felfogásnak adott minden szónoklatnál ékezebb kifejezést a képviselőház, midőn vita nélkül megszavazta a honvédelmi költségvetést. A bizalomnak e majdnem tüntetés-szerű kifejezéséhez feltétlenül csatlakozik az egész ország. Ez legyen egyuttal jutalma egy a miniszter, mint a vezetése alatt álló intézmény önfeláldozó, hazafias működésének.

Másolat. Ad. 63.351/VII—a. szám. M. kir. belügyminiszter. K ö r r e n d e l e t valamennyi törvényhatóságnak. A mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló 1895. évi XLVI. t. cz. végrehajtása iránt 1896. évi 38286. sz. a. kiadott földmívelésügyi minisztériumi rendelet 14. §-ában gondoskodás történt arról, hogy ezen törvény folytán felmerülő vegyi vizsgálatok végzésére megfelelő szakközégek, illetőleg szakintézetek alljanak a törvény végrehajtására illetékes hatóságok rendelkezésére.

E czélból a földmívelésügyi miniszter ur az I. alatt ide mellékelt kimutatásban feltüntetett területi illetékességgel az orsz. m. kir. kémiai intézet és központi vegyikísérleti állomás Magyar-Óvárton, Keszthelyen, Debreczenben és Kassán, továbbá a pozsonyi m. kir. állami főreáliskolát és a kolozsvári m. kir. tudomány-egyetem vegytani intézetével kapcsolatosan fennálló állami vegyikísérleti állomást bizta meg az 1895. évi XLVI. t. cz. végrehajtásából kifolyólag teljesítendő vegyvizsgálatok ellátásával.

Tekintettel azon körülményre, hogy az eddig egészségügyi szempontból szükségesé váló vegyi gőrsövi vizsgálatokat végezni hivatott vegyvizsgáló állomások, dacára annak, hogy hivatali elődeim ilyen vizsgálatok végzésére egyes szakférfiakat is feljogosítottak, még mindig túlesekély számban állottak a közegészségügyi hatóságok rendelkezésére, kívánatosnak látszott, hogy addig is, míg a közegészségügyi szempontból teljesítendő vegyi és gőrsövi vizsgálatok végzésére ezen feladatnak megfelelően szervezett külön intézetek felállításáról saját hatáskörömben gondoskodni módomban lesz, az 1895. XLVI. t. cz. kifolyólag teljesítendő az egészségügyi vizsgálatokkal rokon természetű vegyi és gőrsövi vizsgálatok végzésével megbízott fentiekben megjelölt vegyvizsgáló állomások a közegészségügyi szolgálat-

ban felmerülő ide vágó vizsgálatok végzésére szintén feljogosítassanak, illetőleg azokkal megbizassanak.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter urral ez irányban tárgyalást folytattam, melynek eredményeként a nevezett miniszter urral egyetértőleg értesitem a törvényhatóságot, hogy előforduló oly esetekben, midőn hatóságai területén az egészségügyi szolgálat körében valamely vegyi vagy gőrsövi vizsgálat szakszerű megejtése válik szükségessé, e czélból az I. alatt csatolt mellékletben megjelölt területi illetékesség szem előtt tartásával, a már felsorolt vegyikísérleti állomásokhoz is fordulhat. Megjegyzem azonban, hogy ezen vegyvizsgáló állomások közegészségügyi szempontból megejtett vizsgálatok eredményeiről a megkereső egészségügyi hatóságokhoz intézendő jelentéseikben tisztán csak saját szakmájuk szempontjából folyó végeredményt összegezni hivatottak.

A végeredmény alapján egészségügyi szakvéleményt nyilvánítani arra nézve, hogy a vizsgált anyag az egészségre károsnak tekintendő-e vagy sem, a hatóságok orvosi szakközégek vannak hivatva.

Végül tájékozásul a II. alatt mellékelve megküldöm a törvényhatóságnak a földmívelésügyi miniszter ur által a szóban forgó vegyikísérleti állomások, illetőleg vegyvizsgáló intézetek részére egyaránt kötelezőleg megállapított díjjegyzéket, mely a fontosabb egészségügyi szempontból felmerülhető vizsgálatokért felszámítható díjakat is megszabja. Budapest, 1897. december 23-án. Perczel s. k.

Sz. 19166—1897. Alsófehér vármegye alispánjától. Valamennyi járás tkts. főszolgabírájának és mindenik város tkts. polgármesterének. Utalva 1896. év július 23-án 8816—96. szám alatt kelt felhívásomra, a fenti földmívelésügyi miniszteri rendeletet tudás és alkalmazkodás végett másolatban kiadom. Nagy-Enyed, 1898. január 3-án. Csató János kir. tanácsos, alispán.

jelen van a vármegyéből br. Kemeny Dénes is mint felsőkázi tag. A kaszinók látogatottabbak, élénkek, főleg az enyedi, mely a vármegyei birtokos magyar nemesség egyik kiváló gyűlhelye. Városokban a szokatlanul hosszú farsangok* a fiatalság sürűen rendezi a balokat, melyeken a közönség kitörő kedvvel mulat. A lelkes hangulatot fokozza a párisi forradalom szállongó hite, mely a farsang utolsó napjain jön meg a vármegyébe. Falvakon a honi telelő birtokos nemesség ősi szokás szerint csoportosan látogat el egymáshoz. Vidám poharazás, kártyázás, s ha úgy talál, vándor zenészek melábus zenéje mellett mulat néhol napok során.

Aligha sejti valaki ekkor még, hogy Magyarország s főleg Alsófehér vármegye vulkán fölött áll. Aligha sejti valaki, hogy mire az év leáldozik, Alsófehér vármegye gyönyörű völgyei rakva lesznek szanaszét heverő hullak százaival s a sok évtized óta itt honos polgári jólét megsemmisülve lesz hosszú-hosszu időre.

A márczius 15-iki pesti események híre 19-en délelben érkezik meg e vármegye központjára, Nagy-Enyedre. A „Biazini“-féle gyorskocsi utasai hozzák a nagy híreket. A Bethlen-főtanoda fiatalsága gyorsan ellepi a

* Az 1848-ik évi farsang e század egyik leghosszabb farsangja. Márczius 8-án ér véget.

„Biazini“-vendéglő előtti teret s ujjongó örömmel terjeszti azokat a városban. A gyorskocsin utazik Szentpáli Elekne szül. gróf Bethlen Karolina. Ez a főúri nő Kolozsvárról hozott nemzeti színű csokrokat szór a tanuló fiatalság közé. A kereskedéseket csakhamar meglepi a közönség s szalagokat vásárol, melyekből Enyed női nemzeti színű csokrokat készítenek.

A szabadelvű pártnak Enyeden lévő kiválóbb férfiai késedelem nélkül értekezletre gyűlnek össze a professor Szász lakásán s abban állapodnak meg, hogy gyorsan hívassek össze népgyűlést, mely az adott viszonyok közti teendőket beszélje meg. A népgyűlés pár nap multával meg is tartatik a reformátusok templomában. Az ezerekre felszaporodott nép előbb egy nagy nemzeti lobogó alatt és a Rákóczi-induló hangjai mellett megkerüli a várat s azután a templomba vonul. A gyűlésen br. Kemeny István elnököl és Szász K. a vezérszónok. A tanácskozás megkezdése előtt Mihályi Károly enyedi professor a szószeokról elszavalja Petőfi Sándornak „Talpra magyar“ kezdetű, gyűjtő hatású alkalmi költeményét. A hatalmas szónoki erővel előadott forradalmi költemény leirhatatlan hatást tesz a közönségre, mely a nagy templomot a zsufoolóság megtölti. Ezután egyhangulag el lett határozva, miként: ezen gyűlésből kérelmez-

* Most Nemzeti Szálloda.

tessék a konzervatív főispán elmozdítása s helyére szabadelvű főispán kinevezése. Addig is, míg ez megtörténik, találatassék meg br. Bánffy főispán, hogy sürgősen hívjon össze vármegyei közgyűlést s ez által nyújtson alkalmat a megye közönségének a régóta nem tartott tisztújításra és megvitatására azon teendőknél, melyek a gyökerelesen megváltozott hazai viszonyok között Alsófehér vármegye rendei által mulhatatlanul és sürgősen megvitatandók.

Tanácskozás közben Lőte József enyedi joghallgatónak lendületes alkalmi költeményét szórják a karzatról a közönség közé. A gyűlés, melyen az enyedi tanuló fiatalság dalkara is szerepel, szintén a tanuló fiatalság zenekara által előadott Rákóczi-induló hangjai mellett oszlik szét. Ezen népgyűlés napját követő éjjelen Enyed város területéről a kétféjt sasos címerek eltűnnek.* Népgyűléseket tartanak Gyulafehérvárt, Abrudbányán és Vizaknán is. Vizakna márczius 31-én tartott népgyűlésében feliratot készít, melyben kéri a királyi fő kormányzókat, hogy az unio kimondása érdekében sürgősen országgyűlést hívjon össze.**

* Török Dániel városi tanácsos és Szemerjai Károly krizbai ig. tanító szemtanuk közlései alapján. T. D. mint a B.-főtanoda fiatalsága dalkarának akkori elnöke vesz részt ezen népgyűlésen.

** Lásd: Bakk Endre „Az 1848—49-iki szabadságharc alatti események Vizaknán“ 12. lap.

(Folytatása következik.)

Az E. M. K. E. új alapszabályai.

Az E. M. K. E. direktórium az alapszabályok átdolgozását tervezi. El is készítette az új alapszabály-tervezetet s a választmány azt kinyomtatva, elküldötte a fiók-választmányoknak és az igazgató-választmány tagjainak, hogy véleményüket márczius 25-ig a központtal közöljék. E vélemények kivonatolásával fogják az alapszabály-tervet a közgyűlés elé terjeszteni. Az elnökség így jellemzi az átdolgozást:

Igyekezett a direktórium különösen a vidék és a központ közti egyensúlyt megtartani és biztosítani; az egész szervezetben az egyesületi élet szabad és demokratikus szellemét érvényesíteni; az évi tagsági díjak összegét nem emeli, ellenben az u. n. ciklusoknak jövőre eltörlésével inkább a rendes tagsági kötelezettség idejét 10 évben állapítani meg; törekedett a direktórium a központi tisztikarban a hatásköröket lehetőleg pontosan körülírni, és az alapszabályok keretébe fővonalokban azokat a kiegészítő szervezeteket is belevonni, amelyek eddig onnan hiányoztak. A közgazdasági czelt a direktórium nem törölte, ellenben újra fogalmazta; az egyesület fölhasználását a régi alapszabályok szerint hagyta, de az eljárást közelebről körülírta. Figyelemmel a közgyűlésnek, mint az egyesület legfőbb kormányzószervének hatáskörére, a direktórium ide utalta ama jogot, hogy az egyesített tisztviselők állandósítása fölött, ha az egyesület érdeke és a czél úgy kívánja, határozhasson, valamint a díjazás stb. fölött szabadon, a szükségnek megfelelően rendelkezhessek. Az átmeneti időben a direktórium az intézkedéseket külön választmányi, illetve közgyűlési határozattal véli szabályozni és az alapszabályok alapján első sorban az ügyrendet és a munkaprogramm revízióját óhajtana annak idején elkészíteni.

Márczius 15-ikének megünneplése a vármegyében.

Ép mint Nagy-Enyed központ, úgy a vármegye többi részeinek hazafias közönsége is méltán igyekszik megünnepelni márczius 15-ikét.

Maros-Ujvár hazafias közönsége e nagy napot a következő program szerint ünnepli meg:

I. Gyülekezés d. e. 10 órakor a polgári kaszinó előtt; felvonulás zenével a Stefánia-bánya intézkedő termébe. (Szép idő esetén a gyülekezés az uri kaszinó előtt lesz és az ünnepély az ev. ref. templom terén.)

II. Az ünnepély színhelyén:

1. „Hymnus“, énekli a polgári dalegylet.
2. „Talpra magyar“, szavalja: Ecsedy István ur.
3. „Az én hazám“, énekli a polgári dalegylet.
4. Alkalmi beszéd, tartja Jancsó Lajos ur.
5. „Kossuth-induló“, énekli a polgári dalegylet.
6. A bánya-zenekar indulója.

III. Estve 8 órakor „Zene-estély“ a Stefánia-bánya intézkedőjében, hová a belépti díj: 20 kr. — Vacsora és borról gondoskodva van.

Levelezés.

Maros-Ujvár, 1898. márcz. 3.

(A marosujvári takarékpénztár részvénytársaság 1897. II. üléstevéről.)

Közgyűlésünk az előre kibocsátott meghívás értelmében 1898. február 6-án tartotta meg a tagok élénk érdeklődése mellett, mikor is 27 részvényes 176 saját és 125 meghatalmazás útján birt részvényt vett részt.

A közgyűlést nagyságos Fritz Pál bányatanácsos, elnök nyitotta meg. A megnyitót közgyűlésünk a „Közérdek“-ben nyilvánosságra hozni határozta, minek megfelelően — a gyűlés lefolyásának kivonatos ismertetésével együtt — ezennel közreadjuk azt a t: szerkesztőség szívessege folytán.

„Tisztelt közgyűlés!

Mint mindenkinek, úgy különösen az újjal foglalkozó egyedeknek és testületeknek erkölcsi kötelessége, hogy a multtal számoljanak, mert hogy a jelen és jövő biztos irányban haladjon, elkerülhetlenül szükséges, hogy minden testület a mult bizonyossága és igaz valósága alapján az eredményteliségben legyen.

A mai válságos időben, közgazdaságilag nyomott és pangó viszonyaink között, csakis körülmény- és emberismerettel fejlődhetik és erősödhetik minden üzlet, és ezen szempontok figyelmen kívül hagyása a rettegett bukáshoz vezet.

Ellenben a körültekintő s a mutatkozó jó alkalmat megragadó egyesek és intézmények nem csak hogy előrehaladnak és izmosodnak, de másokat is éltetnek és fejlesztenek.

Éppen ezen közgazdaságilag igen nehéz viszonyok között van a legszebb feladata a pénzügyintézeteknek, mert elismert tény, hogy egy szolid alapokon nyugvó, jól vezetett pénzügyintézet egész vidéket képes megmenteni a szegénységgel és nyomorral együtt felbujzó uzsora átkától!

Ezenfelül kié a föld, azé a ország, kié a pénz, azé a befolyás! Nemzeti-ségi és politikai tekintetben is tehát beláthatatlan a haszon, melyet a tiszta és reális alapokon nyugvó pénzügyintézetek édes hazánk felvirágzására és fejlődésére gyakorolnak!

A „Marosujvári takarékpénztár részvénytársaság“ ezé két évvel e szempontok és ezen igazság megszívlelésével alakult, és mondhatom, hogy azon csekély 20.000 forintnyi részvénytőkével, mely alapját képezi, szép eredményt ért el már eddig is, nagy szolgálatot téve a vidéknek s hazánknak egyaránt.

Intézetünk fiatal erővel mindig nagyobb és nagyobb kört hódít, mert a feltétlen és szilárd bizalom mindig több és több tápanyaghoz juttatja.

Mig a mult 1896-iki üzleti évben csak 136.000 forint volt a forgalma, addig az 1897. év forgalma már 503.000 frtra emelkedett. Az 1896-iki évben kevés erővel 300, 1897-ik évben pedig már az 1000-et meghaladó kisebb és nagyobb kölcsönt nyújtott. A betétek összege a mult számadási évben 14.000 frt volt; a jelen évben pedig már 31.000 frtra emelkedett.

Szóval, más részletesebb adatok mellőzésével, melyek úgy is a számadásokból és az igazgatóság jelentéséből kivehetők lesznek, kimondhatom, hogy fiatal intézetünk a legreményteljesebb uton halad, és folyton erősödve, nagyobb és nagyobb szolgálatára lehet a közönségnek.

Ez alkalommal kedves kötelességemnek tartom azon határozott meggyőződésnek is kifejezést adni, hogy intézetünk ezen fejlődésében és gyarapodásában igen nagy érdeme van az azt életre hívott derék igazgatónak, továbbá a kötelességüket buzgón és hiven teljesítő tisztviselőknek, a körülte-

kintő és szigorú igazgatóságnak és a mindennek utána néző felügyelő bizottságnak. Vajha módját találna a tisztelt közgyűlés, hogy ezen kiváló vezetőségnek még több legyen kezelésére bízva.

Ezek után, kijelentve, hogy a részvényesek közgyűlése az alapszabályok 48-ik §-ának megfelelően és szabályszerűen hivott össze, és hogy a megjelent tagok szávozata-értéke határozatképes, a „Marosujvári takarékpénztár részvénytársaság“ II. rendes közgyűlését ezennel megnyitom.

Az igazgatósági jelentést dr Bikfalvi Károly igazgató olvasta fel, melyben jelenti, hogy az alapszabályokban megállapított 20.000 frt alaptőke teljesen befizettetett. A betétek száma 33-ról 102-re emelkedett. A betéti összeg a mult évnek kétszeresét jóval túlhaladta és pedig:

0— 10 frtig van betétünk	35 drb
10— 50 „ „ „	26 „
50— 100 „ „ „	4 „
100— 500 „ „ „	15 „
500—1000 „ „ „	11 „
1000—2000 „ „ „	8 „
2000—5000 „ „ „	3 „

A kölcsönvevők száma 948-ra emelkedett.

E szám 27 község lakói között oszlik meg. A leszámított váltók száma 2623 volt, míg kötelezvényekben 50, jelzálogokban 27 kölcsön van elhelyezve.

A felügyelő bizottság jelentése is elismeréssel emlékezik ez üzleti évről.

Majd az igazgatóság tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatát fogadja el a közgyűlés, mely szerint: a 3234 frt 36 kr nyereségből fordít tartalékaira 772 frt 82 krt; igazgatóság, felügyelőbizottság és tisztviselők jutalékára 811 frt 54 krt; osztalékra 400 részvény után a 4 frt = 1600 frt; jótékony célra és pedig a helybeli ev. ref. templom építésére 20 frt, szegény iskolás gyermekeket segélyező egyletnek 10 frt, Juchó emlékszóborra 10 frt, helyi izr. nőegyletnek 5 frt, Vajdahunyadi ev. ref. templom javítására 5 frt. Ezek után a felmentvény elismerés nyilvánítása mellett adatott meg.

Ugyazintén igazgatóság javaslatára egyhangulag elhatározta a közgyűlés, hogy a társaság alaptőkéjét felemeli 600 drb új részvény kibocsátása által 20.000 frtról 50.000 frtra. Kimondja végül, hogy a régi részvényesek az új részvényekből annyi részvényt, ahányan jelenleg birtokában vannak, 50 frt kibocsátási áron jegyezhetnek. Új részvényeseknek és a régi részvényeseknek jelenlegi részvényeiken felül az aláirt részvények 55 frton adatnak ki, mely összegből 5 frt a tartaléktőkéhez csatolandó.

A gyűlés lefolyásáról szóló eme tudósítás, s azon körülmény, mely szerint a kibocsátott részvények már eddig is majdnem mind előjegyzve, meggyőzően bizonyítják takarékpénztárunk életrevalóságát.

Jancsó Lajos.

Vegyes hírek.

— **Kérjük t. olvasóinkat hátralekös előfizetéseik gyors beiktatására.**

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Berzeviczy Emil zalaegerszegi pénzügyi segédtitkárt a nagyenyedi pénzügyigazgatósághoz titkárrá nevezte ki.

— **Miniszteri elismerés.** Az abrudbányai állami iskola tanító-testületéhez a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a következő leiratot intézte: „5309. szám.

Alsófehér-megye kir. tanfelügyelőjének 1898. évi január hó 14-én 98. sz. a. kelt jelentéséből örömmel értesültem, hogy a tantestület az abrubányai állami iskolai könyvtár gyarapítására 134 frt 31 krral járult hozzá. Nagy örömmel szolgál, midőn a tantestületnek a népoktatás érdekében tanusított ezen nagylelkű, hazafias aldozatkésztségéért őszinte elismerésemet és köszönetemet nyilvánítom. Budapest, 1898. február 22. A miniszter meghagyásából: dr. Axamethy Lajos s. k. miniszteri tanácsos. E szép elismerés méltán megilleti e tantestületet, mert abrubányai derek tanítóink ott a magas hegyek között valóban kultur-missziót teljesítenek és saját speciális hivatásukon kívül, mint e miniszteri köszönet is tanusítja, társadalmi téren is megteszik szép, hazafias kötelességüket.

— **A pápa ünnepe Gyulafehérvárt.** XIII. Leo pápa áldozópapságának hatvanadik és megkoronázásának huszadik évfordulója ünnepére a róm. kath. főgimnázium tanári testülete és ifjusága f. hó 3-án d. e. 1/2 11 órakor kezdődőleg a „Hungária“-ban hangversenyt rendezett. Az ünnepély minden részében és a műsor minden pontjában igen kedves emléket hagyott a nagyszámú díszes hallgató közönségben, de különösen a Bálint György által szerzett s Resch L. György által zenésített „Magyar ifjuság dala a pápához“, s Fehér Gerő gimn. tanár által írt s gyönyörűen előadott „Óda XIII. Leóhoz“ szavaltat a műsor közzetett pontjai közül, de kivált Gr. Majláth Gusztáv K. püspök lelkes szónoklata a „Magyar ifjuság dalá“-nak végén, midőn általános lelkesedést keltő szavakban magyar, hazafias és nemzeti ünneppé avatta a pápa jubileumát, kinek gondjai erdélyi híveire is kiterjed. Az ünnepélyen ott voltak a püspökön kívül anyja és bátyja, a volt esztergomi megyei főispán, továbbá Fabián nagyprepost, Ujfalusi kanonok, Gergely Ignác, Steinczer kanonok stb., Nemes törvényszéki elnök, Novák kir. tanácsos, polgármester és többek; a „Hungaria“ diszterme alig tudta befogadni az összes ünneplőket. — Nagy-Enyeden ugyancsak Leo pápa megkoronázásának 20 éves évfordulója alkalmából f. hó 3-án (csütörtökön) fényes istentisztelet tartott a nagyenyedi róm. kath. templomban. Az istentiszteleten Deli Ödön házfőnök pontifikált megfelelő segédlettel. A fényes ünnepi templomozáson városi közönségünkben nagyon sokan vettek részt.

— **Millenáris érem.** A m. kir. kereskedelmi miniszter az alsófehérvármegyei gazdasági egyesületet az 1896-iki ezredéves országos kiállítás jury-tanácsának javaslatára a közgazdaság terén szerzett érdemeiért a „Milleniumi állami ezüst érem“-mel tüntette ki. A díszes oklevél és érem Székelyhídy János divatüzletében van kitéve, hol állandóan sok nézője van.

— **Adózó közönségünk figyelmébe.** A nagyenyedi városi adóhivatal ez uton is értesíti a város adózó polgárait, hogy az 1898. évre kivetett s a m. kir. pénzügyigazgatóság által is jóváhagyott I. és II. oszt. kereseti adó kivetési listák a városi adóhivatali helyiségben folyó hó 1-től 8-ig közszemlére kitéve és azok a hivatalos órák alatt bárki által betekintheők. Ezen kitévelről azzal értesítjük adózó közönségünket, hogy ha esetleg sérelmes lenne valakire a kirovás, az ellen a felelőseket azonnal nyújtsák be az illetékes hatósághoz,

mert a később beérkezők figyelembe véteni nem fognak.

— **Katonatisztek és a tűzoltó-parancsnokság.** Több ízben megtörtént, hogy egyes katonai hatóságok kifogásolták azt, hogy nem tényleges állományú katonatisztek tűzoltó-parancsnoki állást elfogadtak. Most Fejérváry Géza honvédelmi miniszter erre vonatkozólag a következő rendeletet adta ki: „10301/II. sz. Körendelet. Mihez tartás és az érdekelteknek adandó alkalmossal leendő figyelmeztetése végett tudatom, hogy nem tényleges viszonyban levő tisztek tűzoltó-parancsnoki állást elfogadhatnak, azonban az illetők az ezen minőségükben őket megillető szolgálat teljesítése közben a katonai egyenruhát nem viselhetik. Jelen körrendelet a védtörvény-utasítás negyedik rész, különös határozmányok kilenczes és a katonai állományú tisztek különleges személyi ügyeinek kezeléséről szóló szabály negyvenhatodik szakaszánál előjegyzendő. Budapest, 1898. február 18. Bárány Fejérváry Géza s. k.“

— **Petőfi-ereklye.** A sajtó alatt levő Petőfi-Album számos kéziratot, történelmi okmányt és rajtot foglalt magában, amelyek eddig a nagy közönség előtt kevésbé voltak ismeretesek. Minthogy a Petőfi-társaság, amely ezt a gyönyörű dísművet kiadja, a nagy nemzeti dalmokra vonatkozó minden ereklyét közkinccsé öhajta tenni, a műrendkívül gazdag lesz ily mellékletekben. Meglesz a dísműben a Talpra magyar kézirat-másolata, Petőfi egy levele Telegdi Lajos debreczeni könyvtárhoz, amelyben értesíti, hogy a „Honvéd“ című verséből 5000 példányt küld neki. Bánatos remiszencziákat kelt Szendrei Julia, a költő hitvesének az a nyilatkozata, hogy meggyőződött arról, hogy Petőfi Sándor az erdélyi csatákban elesett. A Petőfi-Album az Athenaeum r. t. nyomdájában már néhány nap mulva elhagyja a sajtót s füzve és díszkötésben márczius közepére a könyvpiaçra kerül.

— **A szabadság ünnepének** azon történelmi nevezetességű napnak, márczius 15-ikének felszázados jubileuma mindinkább közeledik, s a „Képes Családi Lapok“ illusztrált szépirodalmi hetilap, mely minden alkalmat megragad, ami a hazafias érzés növelését csak előmozdíthatja, már jó előre készül reá, hogy egy írásban — a legelőkelőbb írók tollából —, valamint képen egykoru, vagy a legjobb mesterek műveinek reprodukciójával e nagy napot érdeme szerint méltassa. Fölhívjuk kedves olvasóink figyelmét erre az igazán kedves lapra, mely úgy olcsóság, mint a közölt képek és szöveg tekintetében nem csak kiállja a versenyt a hazai és külföldi hasonló lapokkal, de azokat fölül is mulja. Előfizetési ára egy évre 6 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, V., Vadász-utca 14. szám).

— **A magyar nép multja és jelene.** Irta Benedek Elek. Forrong a föld népe, vész-hirek száguldoznak be az országot. És azok, akik nem merültek el a multak krónikáiba, új jelenségképen bámulják a történeteket. Pedig régi dal ez... Im előttünk Benedek könyve. Amint olvasunk, olvasunk benne, egyszerre csak úgy rémlik, mintha nem is rég letűnt századok történetét beszélne írója, hanem a jelen bajairól és nyomorúságairól szólna. Epp így forrongott a földnek szegény népe és épp így száguldoztak a vész-hirek... Ismerie kellene minden

magyar embernek a forrongások és lázadások történetét a multban, hogy akkor, mikor orvoslásra kerül a sor, ne kapkodjunk idegesen és legfőképpen azért, hogy megismerjünk az okokat és körülményeket, melyek a népet már annyiszor kisodorták nyugalmából, már eleve arra törekedjünk, hogy ilyen okok és körülmények ne ismétlődhesenek. Benedek mélyen belelátott a néplázadások pszichológiájába és finom kézzel bontogatja szét ama szálakat, melyek a nagy parasztendülésekké gabalyodtak össze. Ha Benedek e nagyszabású munkája mindenkor élvezetes és tanulságos olvasmány, úgy kétszeresen ez mostanában, midőn az egész nemzet figyelme újra a nép felé fordul, midőn a békés falvak levegőjét a harci vágy, a gyűlölet, az elkeseredés tüze hevíti át és midőn mindenek a gyógyítás, a csillapítás eszközeiről gondolkodnak. A multak ismerése egyik biztosítéka a jövő felvirágoztatásának. És azt, aki a nép multját, történetét, jellemét és lelkét mint hű tükörben akarja látni, nem is segíthetjük jobb forráshoz, mint Benedek új könyvéhez, melyhez most jelent meg a 8. és 9. füzet. Az egész mű, melyet az Athenaeum r. t. bocsájt közre, 40 füzetből fog állani; egy-egy füzet ára 30 kr.

Meteorologiai jelentés márcz. 2-től márcz. 5-ig

Nap	Ora	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erőssége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
7	62.1	+6.6	—	10	—		
2	60.1	+7.0	SW.	1	—	+8.0 — 1.1	
9	60.2	-0.2	—	3	—		
7	59.2	-0.6	—	2	—		
3	57.8	+5.4	NE.	10	2.2	+9.1 — 1.0	
9	60.0	+1.6	—	10	2.9		
7	62.2	+0.6	SE.	8	—		
4	62.6	+5.6	NE.	3	—	+6.2 — 2.3	
9	63.2	+2.0	—	8	—		
7	64.1	-0.8	N.	0	—		
5	2						
9							

Kilátás: Enyhe, változó felhőzettel még kevés esőre hajló.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél, E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10-ig. Borulat foka = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég, Δ = dara.

NAPIREND.

Vasárnap, márczius 6. Alsófehérvármegyei gazdasági egyesület rendes évi közgyűlése d. e. 11 órakor az alispáni kisteremben.

Hétfő, márczius 7. A Testgyakorló Egyesület gyakorló órája d. u. 6—7-ig.

Kérjük a városi hatóságokat és az egyletek elnököseit, hogy a gyűlések idejét jó előre lapunkkal közölni sziveskedjenek.

Apróságok.

Mit érdemel?

Egy becsületes, de kevés vagyonu kalmár felesége rendkívül szerette a fényűzést és a mulatságokat, ami természetesen gyakori alkalmat adott a czivódásokra.

Midőn egykor a férj, szokása szerint, a költséges kiadásokról panaszkodott, a nő más férfiakat hozott föl például, kik keres-

kedői szorgalom és ügyesség által nagy gazdagságot szereztek maguknak s így napjaikat kényelmesen töltötték.

— Hanem te . . . ugyan mit érdemsz te?

— Jobb feleséget — válaszolt a férj.

Mulatságos katalógus.

Egy zenemű-kereskedés katalógusában, amelynek írója egy csepp figyelmet sem fordított az írásjelekre, a következő mulatságos dolgok olvashatók:

Ezt a kerek erdőt járom én Négykéze. — Oh mint imádlak 70 krért. — Ott az ellen döng az ágyu hegedükisérrel. — Oh nyujts balszámot Nagy orkhester számára. — Talpra magyar hi a haza Vouós kísérettel. — Hüvös börtönöm ölen kesergék Solo violával. — Vegyétek el hát lantom 60 krért. — Ós-Buda gyermeke fel szaporán Zongorára. — Halkan esd a csendes éjben 25 krért. — Ide temessetek Zongorára hegedükisérrel.

A koczavadász.

Két vasárnapi vadász találkozik:

— Ah! Én üres kézzel jövök és ön?

— Én nem. Meglőttem — a kutyámat.

Rendetlenség.

A vicinális állomásra érkezik az utas.

— A vonat már elindult, jelentik neki.

Felfortyan az utas:

— Micsoda? Nincs késés?! Kérem a panaszkönyvet!

Hasonlít.

Tanító: Nos Péter, mondd meg, melyik állat ragaszkodik leginkább a királyhoz?

Péter: A pióca.

Rosszul értett föltétel.

— Felfogodom magát szakácsnőnek — mond a nagyságos asszony — de előre megmondom, hogy előbbi szakácsnőmet csak azért bocsátottam el, mert egy tüzér-katonára volt a kedvese; kijelentem tehát egyszerű mindenkorra, hogy ezt nem tűröm.

— Ugy hát nekem talán méltóztatik megengedni, hogy huszár szeretőm legyen, mond a szakácsnő.

A furfangos koldusnő.

Egy tábornoknak volt egy házi koldusnője, aki mindennap valami új ürügygel alkalmatlankodott nála. Egyszer azzal köszöntött be hozzá:

— Azt álmodtam, hogy a tábornok ur egy font cukrot, a tábornokné asszony pedig egy font kávé ajándékozott nekem.

— Az álmok mindig visszaról teljesednek — felelt a tábornok.

— Ugy is jó lesz tábornok uram! — szólott a koldusnő. — Tehát tábornok ur fogja adni a kávé, a tábornokné asszonyság pedig a cukrot.

A furfangos abbé.

A francia akadémia egyik alapító tagja, de Bois Róbert abbé, egy séta alkalmával bemutatta az unokaöcsését Richelieu bibornoknak és . . . néhány perc múlva belökte az öcsését a kert szökőkútjának a medencéjébe.

— Megbolondult? — kérde a bibornok az abbétól.

— Semmiesetre. Meg vagyok győződve, hogy Eminenciád ezen apropos hiányában az öcsémről csakhamar megfeledezett volna. Most azonban Eminenciád gondolni fog arra az öcsémre, kit én a sétánk alkalmából belökttem a szökőkút medencéjébe.

— Igaza van abbé! — mondá a bibornok.

Mindenféle.

Görgei Arthur a maga becsületéről.

A „Magyar Salon“-nak, amely a Hevesi József jeles szerkesztésében jelenik meg, márcziusi száma a nagy napokra való visszaemlékezésnek van szentelve. A füzet elején hű lenyomatban közli Görgeinek Vendrey (Aschermann) Ferencz ezredeshez írt érdekes levelét, amelyben az egykori diktátor a maga becsületéről is nyilatkozik. Az érdekes levél, melyben a kemény katonaszív meglágyultan nyilatkozik, így szól:

Tisztelt bajtársam!

Julius 18-án este kezemhez adták az öt nappal előbb a bécsi minisztertanácsból kelt ama rendeletet, mely a koronázási amnesztiát az én személyemre is tetteg alkalmazza. E váratlan boldogság érzetében Budapestre siettem, hogy a mi minisztereink mindegyikénél személyesen tegyek tiszteletet, élő szóval köszönendő meg szabadon bocsátásomérti közbevetésüket. Ez alkalommal Kászonyi József közös barátunkat is viszontláttam, ki nekem nagy érdeklődéssel beszélt terólad s irántam való jó indulatodról, határozottan kijelentett készségedről, — szemben az ellenem felbőszített közvéleménnyel — védelmére lépni föl ügyemnek. A dolog akkor ugyan már nem vala új előttem, (Kászonyi annak idején leveledet rögtön feleségemmel közölvén, ez meg engem tudósítván azonnal felőle) — hanem azért hallgatni azt ismételve is jól esett; csak hogy én — közelebről ismerni téged nem lévén szerencsém — a te ajánlatodat sem vehetem egyelőre többnek, mint aminek akkorig már sok más oldalról fölmerült (nem egy) hasonló ajánlat bizonyult volt, t. i. őszinte, de, fájdalom! — meddő jóakarata. Mert az egyszer mennyire csalódtam, az előttem fekvő „Egy nyílt szó“ mutatja! Oly mű ez, melyet minden kritikán fölül ismerni el barát is, ellen is egyaránt kénytelen. S én valóban nem tudom, benne mit dicsérjek leginkább: a kiindulási pontnak szerencsés választását-e — mely az én személyes becsületemet az egész 1848-9-diki honvédelmünk becsületével mintegy azonosítja?

az analízis élet-e — mely a történet-ferditő szofizmak legeslegfinomabb szálait kette metszi?

a bátorságot-e — mely a már is vérszemet kapott közvéleménnyel öntudatosan szembe száll?

avagy a „sine ira studio“-féle, minden pártoskodási szellemtől ment remek irályt — mely lehető legkevesebb szóval megmond mindent, ami szorosán a történeti igazság földterítésére szükséges; ellenben mindent elhallgat, minek érintése szándékosan elevenre tapintó visszatorlás gyanánt tünhetnék föl csupán?

Egy a jelennél higgadtan itélő nemzedék elismerése lesz késő, de magasztos — mert férfi erényeid híret örökítő — jutalma a bátor, nemes föllépésednek.

Tehát nem oly cselekedet ez, mely az én hálámra szorulna. És ha itt még is tesztek említést róla: csak úgy vedd, kérlek — hogy ellentállani mélyen meghatott szive ösztönének ez egyszer sehogy sem tudott igen tisztelő hú bajtársad

Görgei Arthur.

Az érdekes levél Hentaller Lajos okmánytárában van.

Irodalom.

Az „Eötvös-alap“ ösztöndíjaira és segélyösszegeire vonatkozó pályázati hirdetésből.

A „Magyarországi tanítók Eötvös-alapját gyűjtő és kezelő országos bizottság“ néhány száz forintos és több ötven forintos ösztöndíjra s több ötven forintos segélyre pályázatot hirdet. Az ezen ösztöndíjak és segélyösszegek elnyerése céljából az „Eötvös-alap orsz. tanító-egyesület elnökségéhez“ intézendő folyamodványukat az illetőknek Lakits Vendel egyesületi titkár urhoz (Budapest, VI. Érsek-utca 4.) kell legkésőbb f. é. július 10-ig beküldeniök. Később érkező kérvények csak kivételes esetekben vehetők figyelembe.

A néhány száz és több ötven forintos ösztöndíjért csak azok a tanulók folyamodhatnak, kik a polgári iskolák vagy közép-tanodák 4-ik osztályát már az 1896/97-ik évben avagy régebben jó sikerrel elvégezték és jelenleg a polgári iskolák vagy a közép-tanodák magasabb osztályaiban tanulnak avagy a tanítóképző intézeteket, vagy pedig az egyetemeket látogatják. A pályázatból az itt fel nem sorolt, olyan tanítézetekben tanuló ifjak és leányok sem zárhatnak ki, amelyek tanulóiktól a fölvételnél megkövetelik, hogy a közép-tanodák vagy polgári iskolák negy alsóbb osztályai-ból bizonyítványokat mutassanak fel. Az „Eötvös-alap“ ösztöndíjairól csak azoknak a kisdödvőknek, nép- és polgári iskolai tanítóknak és tanítónőknek, tanítóképző-intézeti tanároknak, tanfelügyelőségi hivatalnokoknak a gyermekei folyamodhatnak, akik az „Eötvös-alap országos tanítói egyesületnek“ tagjai közé felvétettek és az ezen egyesület iránt való kötelezettségeiknek eleget tettek. Az ösztöndíjért folyamodók mellékelni tartoznak I. 1896/97. és az 1897/98-ik évről szóló iskolai bizonyítványokat; 2. az illetékes tanintézet tanári karának ajánlatát; 3. azon iskolai hatóságnak vagy tanító-egyesületnek, esetleg tantestületnek az ajánló-levelét, amelyhez szüleik tartoznak, illetőleg tartoztak. Azon okmányt, amely igazolja, hogy folyamodó szülei az „Eötvös-alap országos tanítói egyesület“ kötelekebe felvétettek és ezen egyesület iránt tartozó kötelezettségüknek eleget tettek, az „Eötvös-alap“ pénztárosa hivatalból mellékli az egyesületi titkárhoz beküldött kérvényekhez.

Az „Eötvös-alap“ segélyösszegeiért folyamodók kérvényüket az illetékes tanító-egyesület elnöksége vagy az illetékes egyházi vagy világi iskolai hatóság útján tartoznak az „Eötvös-alap“ titkárához beküldeni. E folyamodványhoz csatolandó: a) a szegénységi, illetőleg orvosi bizonyítvány, b) az illetékes tanító-egyesületnek, vagy iskolai hatóságnak ajánló-levele. Azt a bizonyítványt, amely igazolja, hogy a folyamodó eleget tett az „Eötvös-alap“-pal szemben fennálló kötelezettségének, az egyesület pénztárosa hivatalból mellékli a beküldendő kérvényhez.

Az „Eötvös-alap“ ösztöndíjairól és segélyösszegeiért folyamodók előleges tájékoztatása céljából közöljük itt az „Eötvös-alap országos tanító-egyesület“ alapszabályzatának a 40. §-ban foglalt következő tételét:

Az „Eötvös-alap“ jótéteményeinek, nevezetesen a segélyösszegeknek és az ösztöndí-

kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóságnál és Aszszonynépe s Csombord község előjárásánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság.
Nagy-Enyeden, 1897. december 11-én.

1419 1-1

Csernátóni Vajda Péter,
kir. járásbíró.

85-1898. szám.

Arverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírrá teszi, hogy a marosujvári kir. járásbíró az 1898. évi 596 számú végzése következtében dr. Emánnel Győző ügyvéd ur által képviselt Hillinger Adolf javára helyi Szakács József és Roth Gusztáv ellen 62 frt 81 kr s jár. erejéig 1898. évi február hó 2-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 370 frtra becsült 2 kocsit, 1 lószékert és 2 lóbol álló ingóságok nyilvános arverésen eladottnak. Mely arverésnek a marosujvári kir. járásbíró az 833-1898. sz. végzése folytán 62 frt 51 kr tökélettel, ennek 1896. évi július hó 7. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 66 frt 05 krban bíróság már megállapított hátralékos költségek erejéig M. Ujvárt a község házában leendő eszközökre 1898. évi márczius hó 17. napjának d. e. 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is el fognak adatni.

Kelt Maros-Ujvárt, 1898. évi február hó 26.

1420 1-1

Dergán János,
kir. bírósági végrehajtó.

Alsófehér vármegye főispánjától.

Sz. 131-1898. főisp.

Pályázati hirdetés.

A kormányzatomra bizott Alsófehér vármegye tisztviselőkarának létszámában lemondás folytán **egy szolgabírói** állás üresedésbe jöven, ezen 800 frt évi fizetés és 150 frt évi lakbér élvezetével egybekötött állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, kik

ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt, életkorukat, családi állapotukat, eddigi alkalmaztatásukat feltüntetve és az 1883. évi I. t.-cz. 3-ik §-ában előirt minősítésüket igazoló folyamodványaikat **hozzám folyó évi márczius hó 20-ig** bezárólag terjesszék be.

Nagy-Enyeden, 1898. február 28-án.

1418 2-3

Zeyk Dániel s. k.
főispán.

Sz. 966-98.

Pályázati hirdetés.

Alsófehér vármegye marosujvári járásában az ispánlakai körjegyzői körben Elekes község székhelyvel rendszeresített 400 frt fizetés, 40 frt szállásbér és 24 frt iroda-átalánnyal egybekötött segédjegyzői állás betöltendő lévén, felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket és az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ban előirt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **hozzám f. évi márczius hó 25-ig** bezárólag nyujtsák be.

A megválasztandó egyén Elekes és O. Tordos községekből alakított anyakönyvi kerületben a születési és elhalálozási, valamint a házassági anyakönyvek önálló vezetésével fog megbízatni, egyebekben pedig az ispánlakai körjegyzői felügyelete alatt fog állani.

A választást **folyó év április hó 2-án** d. e. 9 órakor Ispánlakán mint a kör székhelyén fogom megejteni.

A járási főszolgabírótól.

Maros-Ujvárt, 1898. február 27.

1417 2-3

Bójtke Kálmán,
főszolgabíró.

Alsófehér vármegye királyi tanfelügyelőjétől.

3197-1897. szám.

Arlejtési hirdetés.

A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi miniszter ur mult évi november hó 29-én 62.191 sz. a kelt rendeletével az abrudbányai elemi iskola-épület helyreállítása alkalmával teljesítendő munkákra 1000, azaz ezer frtot engedélyezett, mely munkák biztosítása céljából Alsófehér vármegye kir. tanfelügyelősége hivatalos helyiségében **1898. évi márczius 17-én d. e. 9 órakor** nyilvános verseny-tárgyalást fog tartani.

Az idegen kézzel írott, zárt ajánlatok 5%-os bántópenzzel felszerelve f. évi márczius 17-én d. e. 9 óráig nyujtandók be a kir. tanfelügyelőségénél, hol a költségvetés és tervrajz naponként d. e. 8 órától 12 óráig az érdeklődő felek által betekinthező.

Nagy-Enyed, 1898. febr. hó 26-án.

Dr. Szabó Mihály,

Alsófehér vármegye kir. s. tanfelügyelője.

1414 2-3

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Előre bátorkodom a birtokos uraknak szíves tudomásukra hozni, hogy **valódi javított** Wermorel peronoszporá-permetezőim már utban vannak, ezekből a mult évben is közel 40 drbot adtam el és aki csak tehette, még utána rendelt; ez biztosítást nyujt, hogy ezek a legjobbak. Az idén érkezendők között még az a javítás is van, hogy folyadék-tartójuk oly kemény érezből készül, mely képes a kékkő-oidat pusztításának ellent állani. **Legkönnyebben szétszedhető,** bárki által igazítható és összeállítható. **Teljes jótállás** mellett árusítom el 12 és 14 frton. Ezek felől Deák Tamás ur, Budapest székesfőváros szőlő- és gyümölcsgazdasági intézője, ugy nyilatkozik, hogy ez idő szerint a legjobbak. Ugy a minta permetező, mint a nyilatkozat nálam már is megtekinthető. Kékkő **legerősebb,** legolcsóbb napi áron, nálam mindig kapható. Nemes aczébból készült **kaszáimat** jótállás mellett jó előre szintén ajánlom.

Bethlen-utczában

3 szoba, konyha, pincze, disznó-ól, tyukketrecz, és fás kamarával ellátva kiadó.

Bővebben értekezhetni **Bisztritsány Lajosnál.**

A leghiresebb gőzmalmi liszteket leszállított áron ajánlom.

Tisztelettel értesítjük az építető közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizományosunk **Bisztritsány Lajos** uihoz Nagy-Enyedre nagyobb mennyiségű

ROMAN és PORTLAND CZEMENTET

küldtünk. A beocsini czement legjobbnak bizonyult minden gyártmány felett. Bizományosunk bármely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból legolcsóbban szállit bármekkora mennyiséget.

1845 8-52

Tisztelettel **BEOCSINI CZEMENT UNIÓ.**

Korona-tyukszem- és szemőlos-tapaszt mindenkinek ajánlok. Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénzt teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdiniát és orosz halakat** jutányosan ajánlok.

Egy 13-14 éves **tanulónak** elfogadtatik.

Bisztritsány Lajos.

Friss székely turó és kaskavál mindig kapható.

Steárin gyertya egy csomag 35 krajczár.

Kitűnő jó ízű cuba-kávé kilója 160, 2 210.

Iroda: Főler 38. sz.

Telefon-sz. 5. és 6.

NAGYENYEDI
KÖNYVNYOMDA és PAPIRÁRUGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Rendkívül gazdag és modern felszerelésénél fogva képes minden hasonló vállalattal versenyezni úgy a munkák olcsó árai, mint azok izléses kiállítása tekintetében.

Jelszava: Csekély haszon mellett nagy forgalom.

A „Közérdek”

egyike a környék legelterjedtebb lapjainak s mint ilyen, hirdetések közlésére kiválóan alkalmas.

Ujdonságok
mindig nagy választékban.